Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) (jud. Alexandru Mardari)
Dosarul nr. 2r-2719/23
2-22127122-02-2r-03082023

D E C I Z I E

07 noiembrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrative
al Curții de Apel Chișinău

În componență:
Președintele ședinței, judecător Clim Eugeniu
Judecătorii Steliana Iorgov
Olga Cojocaru

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de către SA „Pro Invest Capital”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Pro Invest Capital” către Balanenco Ecaterina, SRL „Ciocana-Service-FOND”, *****, Agenția Servicii Publice privind constatarea nulității a contractului de vânzare-cumpărare a plății sociale nr.890 din 07.11.2019, deciziei ASP, precum și contractului de vânzare-cumpărare nr. 1-1242 din 21.12.2021,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 octombrie 2022, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată,

c o n s t a t ă:

La data de 26 august 2022 SA „Pro Invest Capital” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată către Balanenco Ecaterina, SRL „Ciocana-Service-FOND”, *****, Agenția Servicii Publice privind constatarea nulității a contractului de vânzare-cumpărare a plății sociale nr.890 din 07.11.2019, constatarea nulității deciziei ASP din 26 decembrie 2019, constatarea nulității a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1-1242 din 21.12.2021 și încasarea taxei de stat.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 05 septembrie 2022, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, acordându-i-se potențialei reclamante un termen rezonabil de 05 zile lucrătoare din momentul recepționării prezentei încheieri pentru înlăturarea neajunsurilor.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 octombrie 2022, s-a restituit cererea de chemare în judecată şi actele anexate depusă de SA „Pro Invest Capital” către Balanenco Ecaterina, SRL „Ciocana-Service-FOND”, *****, Agenția Servicii Publice privind constatarea nulității a contractului de vânzare-cumpărare a plății sociale nr.890 din 07.11.2019, constatarea nulității Deciziei ASP din 26.12.2019, constatarea nulității a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1-1242 din 21.12.2021 și încasarea taxei de stat. S-a explicat potențialei reclamante că, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pârât, cu același obiect și aceleași temeiuri dacă, reclamantul a lichidat neajunsurile.

La 21 aprilie 2023, SA „Pro Invest Capital” a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 octombrie 2022, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate și restituirea spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Așadar, momentul care declanșează curgerea termenului este cel al comunicării actului de procedură. Colegiul reține că la materialele cauzei nu se regăsește dovada comunicării încheierii. Astfel, nu este posibil de a stabili cu certitudine data la care termenul a început să curgă. În atare circumstanțe, Colegiul consideră că recursul a fost declarat în termen.

În motivarea recursului, SA „Pro Invest Capital" a invocat că, încheierea primei instanțe prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată este neîntemeiată și pasibil de a fi casată, explicând că, în cerere de anexarea materialelor din 21 octombrie 2022, recurentul, în privinţa solicitării instanţei privind prezentarea informaţiei despre valoarea de piaţă a imobilului cu nr. cadastral 0100312253 şi 010031225301 şi achitarea taxei de stat 3% din valoarea bunurilor, dar nu mai mult de 50 000 lei, pentru pretenţiile ce ţin de declararea nulităţii contractului de vînzare-cumpărare a imobilului, a indicat că reclamantul solicită constatarea nulităţii a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1 -1242 din 21.12.2021 încheiat între SRL"Ciocana-service-FOND" şi dl ***** privind vânzarea bunului imobil situat pe adresa mun. Chişinău, str. Ginta Latină, 2, compus din terenul pentru construcţii cu nr. cadastral 0100312.253 şi construcţie cu nr. cadastral 0100312.253.01.

Notează astfel că, valoarea acţiunii pe cerinţa dată este preţul de vânzare a bunurilor imobile stabilit de părţi şi indicat în contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-1242 din 21.12.2021, dar nici de cum de valoarea de piaţă a acestor bunuri, or, în cazul declarării nulității contractului vânzătorul va fi obligat să restituie bani primiţi de la cumpărător conform contractului, dar nu valoare de piaţa a acestor bunuri. Mai mult ca atât, evaluarea bunurilor imobile în scopul stabilirii preţului de piaţă, în mod legal nu poate fi executată în timp de 5 zile lucrătoare, mai ales în cazul în care solicitantul evaluării este societatea pe acţiuni şi bunurile imobile nu sunt în proprietatea acestuia.

Subliniază că, SA „Pro Invest Capital", ne fiind parte a contractului respectiv, la moment, nu dispune de contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-1242 din 21.12.2021 şi nu are informații privind preţul acestui contract. Din acest motiv, nu a fost şi nu este posibilă la moment stabilirea valoarii acţiunii pentru pretenţie ce ţin de declararea nulităţii contractului de vânzare-cumpărare a imobilului.

Remarcă că, în conformitate cu art. 88 din Codul de procedură civilă, SA „Pro Invest Capital" pentru pretenţiile ce ţin de declararea nulităţii contractului de vânzare-cumpărare a imobilului s-a achitat taxa de stat în mărime de 270 lei, restul sumei va plăti suplimentar după ce contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-11242 din 21.12.2021 va fi prezentat în instanţă de către pârâţi de sine stătător sau la cerere de reclamare probelor.

Solicită admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 26 octombrie 2022, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art.427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Apreciind argumentele recursului, analizând actele și circumstanțele cauzei, Colegiul conchide că recursul este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea încheierii primei instanțe privind restituirea cererii de chemare în judecată și remiterea cauzei la rejudecare la faza de primire a cererii, din motivele expuse în continuare.

În acord cu art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Potrivit art. 166 alin. (1) din Codul de procedură civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

Colegiul relevă că, până la intentarea acțiunii civile, urmează a fi verificat faptul corespunderii cererii de chemare în judecată condițiilor de formă și conținut, stabilite la art. 166 și 167 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.171 alin. (1) din Codul de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.1) lit. a), b) , c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 26 august 2022 SA „Pro Invest Capital” a depus cerere de chemare în judecată către Balanenco Ecaterina, SRL „Ciocana-Service-FOND”, *****, Agenția Servicii Publice privind constatarea nulității a contractului de vânzare-cumpărare a plății sociale nr.890 din 07.11.2019, constatarea nulității deciziei ASP din 26.12.2019, constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 1-1242 din 21.12.2021 și încasarea taxei de stat.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 05 septembrie 2022, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de către SA „Pro Invest Capital” și i-a fost comunicat despre necesitatea înlăturării neajunsurilor depistate, cu acordarea pentru aceasta a unui termen rezonabil de 05 zile lucrătoare din momentul recepționării încheierii.

Ulterior, constatând că potențialul reclamant SA „Pro Invest Capital” nu s-a conformat indicațiilor stabilite în încheierea din 05 septembrie 2022 și nu a înlăturat neajunsurile, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 octombrie 2022 , cererea de chemare în judecată a fost restituită, în temeiul art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

La caz, se reține că prima instanță, dispunând restituirea cererii de chemare în judecată, a reținut că reclamanta în termenul stabilit de judecător nu a lichidat neajunsurile menționate în încheierea din 05 septembrie 2022 și anume nu a indicat valoarea bunurilor.

Analizând circumstanțele expuse în raport cu materialele cauzei, Colegiul consideră că prima instanță eronat a restituit cererea de chemare în judecată. În susținerea acestei concluzii se reține următoarele.

Colegiul a stabilit că, la data de 21 octombrie 2022, potențialul reclamant SA „Pro Invest Capital” în scopul îndeplinirii indicațiilor din încheierea din 05 septembrie 2022, prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată a prezentat cerere de anexare a materialelor suplimentare.

Ce ține de valoarea bunurilor, SA „Pro Invest Capital” a explicat că, ne fiind parte a contractului, respectiv nu dispune de contractul de vânzare-cumpărare nr. 1-1242 din 21.12.2021

şi nu are informaţii privind preţul acestui contract. Prin urmare, nu a fost şi nu este posibilă la moment stabilirea valorii acţiunii pentru pretenţia ce ţin de declararea nulităţii contractului de vânzare-cumpărare a imobilului.

În acest sens, Colegiul reține că, potrivit art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

(2) În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992, tarifele taxei de stat se stabilesc la următoarele cuantumuri:

lit. a) pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial - 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25 000 lei de la persoanele fizice, și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice;

lit. e) pentru cererile de chemare în judecată cu caracter nepatrimonial (sau care nu urmează a fi evaluate) - 500%. Cotele procentuale fixe sunt calculate în unități convenționale. Unitatea convențională este egală cu 20 de MDL.

Iar art. 84 din Codul de procedură civilă, prevede că, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (iniţială şi reconvenţională), cererea intervenientului principal, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanţei judecătoreşti, cererea de declarare a insolvabilităţii, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum şi cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătoreşti.

Prin derogare, art. 88 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilește că, în cazul în care, la momentul depunerii cererii, determinarea valorii acţiunii este dificilă, taxa de stat se plăteşte cu aproximaţie, urmând să se încaseze ulterior o taxă suplimentară în corespundere cu partea din valoarea acţiunii, stabilită de instanţă la soluţionarea cauzei în fond, pentru care nu s-a plătit taxă de stat la momentul depunerii cererii.

Colegiul notează că, prima instanță eronat și fără o justificare pertinentă a restituit cererea de chemare în judecată, invocând necesitatea indicării valorii bunurilor în scopul calculării și achitării taxei de stat, ignorând argumentele SA „Pro Invest Capital” invocate în acest sens în cererea de lichidare a neajunsurilor, precum și fără a ține cont de prevederile art. 88 alin. (1) din Codul de procedură civilă, enunțate supra.

În consecință, Colegiul consideră că, recursul este întemeiat, iar încheierea primei instanțe, fiind emisă cu aplicarea greșită a normelor de drept procedural şi în contradicție cu circumstanțele pricinii.

În asemenea împrejurări, se impune necesitatea admiterii recursului, cu casarea încheierii din 26 octombrie 2022, or, menținerea acesteia, în condiţiile enunţate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentului de a dispune de drepturile sale procedurale în condiţiile normelor în vigoare, care sunt garantate şi de Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, precum şi îngrădirea accesului la justiţie.

Reieșind din cele expuse și pentru a evita încălcarea dreptului fundamental al părţii de acces la justiţie, luând în consideraţie circumstanţele stabilite în speţă, Colegiul ajunge la

concluzia de a admite recursul declarat de SA „Pro Invest Capital”, de a casa încheierea conbtestată și a remite pricina civilă spre rejudecare la etapa de primire a cererii.

În conformitate cu art. 424 alin. (1), art. 426 alin. (3), art. 427 lit. b), art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de SA „Pro Invest Capital”.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 octombrie 2022, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Pro Invest Capital” către Balanenco Ecaterina, SRL „Ciocana-Service-FOND”, *****, Agenția Servicii Publice privind constatarea nulității a contractului de vânzare-cumpărare a plății sociale nr.890din 07.11.2019, constatarea nulității Deciziei ASP din 26.12.2019, constatarea nulității a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1-1242 din 21.12.2021, cu remiterea cauzei în aceeași instanță, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător Clim Eugeniu

Judecătorii Iorgov Steliana

Cojocaru Olga